

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in iudicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. 2. An culpabilis mora Debitoris noceat fidejussori?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73045)

lus de obligat. iustit. p. 2. l. 8. q. 2. sect. 3. late Menoch. de arbitr. casu. 432. n. 2. & alii; censent tamen aliqui, quod Creditor non debeat probare versionem in utilitatem Ecclesiæ, quando pecunia à Præfato cum Capitulo recepta est mutuo; sic Anton. Genuens. in practic. Eccles. q. 139. n. 2.

1895 Præter hæc not. verba in: *quod quibusdam*; & illa: *mandamus ad unversos extendi*; nam cum lex, de qua fit mentio in c. *Quod quibusdam*, porrigeretur tantum ad certos, & quosdam Religiosos, ne possent fidei iurare, in aliis locum non habebat, etiam data similitudine rationis, ut tradit Suarez de legibus, l. 6. c. 13. n. 2. quem citat, & sequitur Barbof. in dict. c. *Quod quibusdam*, n. 2. Pontifex volens etiam porrigi ad alios, novo canone fecit extensionem, ut in præfenti c. *quod quibusdam*.

§. 1.

An Fideiussor plus obligari possit, quam debitor Principalis?

1896 **N**otand. in hac quæstione ly plus dupliciter intelligi posse; 1. an fortius? seu majori vinculo? & ad hoc diximus affirmativè; Deinde, an etiam ad usuras? & de hoc constat à n. 1893. 3. an ad aliam rem, vel ad quid amplius obligari possit, quam debitor principalis; & ad hoc 2. quod communis regula neget, ut habetur L. 8. §. 7. & 8. ff. h. t. & §. 5. Instit. de Fideiussor: ibi: *Fideiussores ita obligari non possunt, ut plus debeant, quam debet is, pro quo obligantur; nam eorum obligatio accessio est principalis obligationis, nec plus in accessione potest esse, quam in principali res;* at ex diverso, ut minus debeant, obligari possunt; itaque si Reus decem aureos promiserit, Fideiussor in quinque recte obligatur: contra vero obligari non potest; item, si ille pure promiserit, fideiussor sub conditione promittere potest: contra vero potest; non solum autem in quantitate, sed etiam in tempore, minus, aut plus intelligitur; plus est enim, statim aliquid dare; minus est, post tempus dare. Hinc ubi principalis obligatio nullo modo est, nec est obligatio Fideiussoris, si autem fideiussor se ad plus obliga-

ret, quam Principalis, valeret quoad debitum principale (nam stipulans querenti ad 10. respondens de 20. tenetur ad 10. L. 11. & 12. ff. de constitut. pecun.) non quoad excessum; hinc quando cit. L. 8. §. 7. dicitur, tales *omnino non obligari*, idem est, ac *non obligari in solidum*.

1897 Not. autem, quando dicitur, *accessionem* fidei iussionis nullam esse, non existente obligatione, cui intendit accedere; debere intelligi; non existente saltem illa, etiam jurisdictione; alias verum non esset, pupillum, pubertati proximum, ex contractibus sine Tutoris autoritate celebratis, ne quidem naturaliter obligari, cujus tamen fideiussor obligetur; nam licet ille pupillus, privilegio juris, naturaliter non obligetur, tamen ex natura rei, potuisset obligari, nisi leges restitissent; leges autem nolunt favere fideiussori, adcoque non irritant illam pupilli obligationem in ordine ad fideiussorem gravandum (possunt enim obligationes tolli quoad unum effectum, & relinqui quoad alium) recte inferimus, obligationem naturalem in pupillo fictione juris extiteret.

§. 2.

An culpabilis mora Debitori noceat fideiussori?

1898 **R**esp. Quod, cum obligatio Fideiussoris se ipsa pendeat ab intentione, & animo se obligandi, saltem in foro conscientie, ad id solum tenebitur, ad quod se intendit obligare. Ceterum, si res, qua sub obligatione est, culpabili mora debitoris principalis pereat, fideiussor æque, ac principalis ad ejus æstimationem tenebitur, quia præsumitur in totum intercessisse. L. 58. ff. de fideiuss. ibi: *cum factio suo Reus principalis obligationem non persequatur, etiam Fideiussoris durat obligatio; veluti si moram fecerit in Stichio solvendo, & is decesit, & L. 91. §. 4. ff. de V. O. ubi ratio redditur, quia in totam causam sponderunt.*

1899 Quæstio est, an in tali casu Fideiussor teneatur ad usuras, vel alias accessiones, aut poenam à debitore principali adiectam? 2. quod non, etiam si expresse, saltem generaliter, ad omnem exentum, se ob-

obligaverit, L. 68. §. 1. ff. h. t. ibi: *Pro Aurelio Romulo conductore vectigalis, centum annua Petronius, & alii fidejusserant: bona Romuli Fiscus, ut obligata sibi occupaverat, & conveniebat fidejussores, tam in sortem, quam in usuras, qui deprecabantur, legata subscriptione fidejussionis; quoniam in sola centum annua se obligaverant, non in omnem conductionem; decrevit fidejussores in usuras non teneri: sed quidquid ex bonis fuisset redactum, prius in usuras cedere, reliquum in sortem: & cita in id, quod defuisset, fidejussores conveniendos; & L. 10. C. cod. & L. 54. ff. locati; hinc leges contrariae, quae volunt moram nocere fidejussori, intelligenda sunt juxta primam partem; negantes vero, juxta secundam partem, datae responsionis.*

§. 3.

Quibus obligationibus accedere possit Fidejussor?

1900 **A**D hoc Resp. ex §. 1. Instit. h. t. ubi habetur: *in omnibus obligationibus adsumi possunt, id est, si verbe, si verbis, si literis, si consensu contractae fuerint; at nec illud quidem interest, utrum civilis, an naturalis sit obligatio, cui adjicitur fidejussor, adeo quidem, ut pro servo quoque obligetur, si extraneus sit qui fidejussorem a servo accipiat, si ipse dominus, in id, quod sibi naturaliter debetur: quibus positus:*

1901 **Q**uestio est 1. an fidejussio semper supponat obligationem naturalem debitoris principalis? 2. an alius fidejubere possit pro altero fidejussore? 3. an etiam pro debito ex delicto? 4. an etiam pro debito conservandi dotem? Ad 1. Resp. ex n. 1884. quod sic, saltem existentem fictione juris, ut notavimus n. 1897. Ad 2. Resp. affirmative, ex dict. supr. per L. 8. §. fin. ff. h. t. ibi: *pro fidejussore fidejussorem accipi, nequaquam dubium est;* tales porro sunt fidejussores *indemnitate*, de quibus n. 1880. Ad 3. Resp. posse, si debitum non sit ad poenam corporalem sanguinis, exilii, triremium; quando autem aliqui etiam in hoc sentiunt contrarium ex L. 1. ff. de Custod. & exhibit. Reorum, intelligendi sunt de fidejussione obligante *ad factum sistendi Reum, vel praestandum inter-*

esse; Ad 4. Resp. quod non, ex L. 1. C. ne fidejussores, aut Mandatores dotium dentur, ibi: *si ex jure, si ex consuetudine lex proficiatur, ut Vir uxori fidejussorem servanda dotis exhibeat, tamen eam jubemus aboleri; ne scilicet causa praesidia in connubio eorum generetur, ut dicitur ibid. L. 2. sed forte aliud habet consuetudo, praesertim in periculo dilapidationis.*

§. 4.

Quanam actiones competant Creditori, & exceptiones Fidejussori?

1902 **A**D 1. Resp. quod Creditori contra Fidejussorem competat condictio certi; vel actio ex stipulatu; nam, cum Fidejussio sit stipulatio, si stipulatio est rei in certa, datur actio ex stipulatu; si rei certa, datur condictio certi; per *condictionem certi* (ut videre est apud Ulpianum L. certi *condictio*. ff. si certum pet.) intelligitur actio, quae competit ex omni causa, & omni obligatione, ex qua aliquid certum petitur, si ex certo contractu, si ex incerto agatur; unde plane innotescit, quod conditio concurret cum actione mandati, depositi, & caeteris, ubi quid certum petitur.

1903 **N**ot. autem 1. quod si Creditor, praeter fidejussionem, etiam pignus accepit, quin illa in subsidium, seu defectum pignoris praecise accepta sit, in Creditores sit optio, an, omisso pignore, fidejussorem velit convenire? L. 5. §. 3. ff. h. t. L. 17. C. cod. vel pignus distrahere? Not. 2. si fidejussio acceptata sit in subsidium pignoris, non liberari fidejussorem, esto pignus casu perierit, per L. 5. §. 2. ff. h. t. ibi: *amissarum pignoris, damnum tam fidejussoris, quam Rei promittendi periculum spectat: nec ad rem pertinet, si fidejussor ita sit acceptus;* Not. 3. quod, sicut conventio fidejussoris non liberat pignora, L. 8. C. de pign. ita nec persecutio pignorum fidejussorem, saltem quoad residuum L. 9. C. h. t. ibi: *etiamsi de jure obligationis pignorum actum fuerit, fidejussoribus obligatio non contingit.*

1904 **A**d 2. Resp. quod fidejussor habeat omnes exceptiones reales, quibus se tueri contra eum posset debitor principalis, L. 7. §. 1. ff. de Except. ibi: *Rei autem exceptiones etiam fidejussoribus competunt, ut rei judicatae, doli mali, jurisjurandi, quod metus causa*